СЕРБСКІЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ.

Новине наше излазе сваке седмице двапутъ а С. Нар. Листъ по еданпутъ.

ГОД. X.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти с полгод. ценомъ 5 фор. среб.

ЧИСЛ. 66. ПЕШТА, Неделя 24. Августа. 1847.

УНГАРІЯ.

Нѣг. ц. и кр. Ап. Велич. благоизволило е оставку графа Фердин. Леопол. Палфи на достойнство Администратора Пожунске вармеђе милостиво примити, и истомъ за доказателство Височайшегъ задовольства са вѣрнимъ и ревностнимъ нѣговимъ услугама достойнство дѣйствителногъ тайногъ Совѣтника са одпустомъ такое подарити, задржавши себи за будуће Височ. разположеніе учинити.

Високосл. кр. Унг. Придв. Каммера е Іоанна Шлахту, почест. вел. Нотароша Липтовске варм., темишварскимъ, Петра Долнай; бившегъ почест. вел. Нотароша Унгске варм., Печскимъ, и Іоанна Бренверъ, писара великобечкерекскогъ Адвоката, Лугошскимъ Адвокатомъ помоћникомъ, Вилх. Таряни, Ешкута Сатмарске варм. Арадскимъ, Іосифа Повазанецъ, писара Вршачкогъ Адвоката, Темишварскимъ, Іосифа Сабо и Мартина Тунверъ, діурнисте кр. Директората, Чатадскимъ и Серегскимъ, Алекс. Штаммера, Алекс. Бановића и Ст. Путника, закл. Адвокате, Дентанскимъ, Рекашскимъ и Бокшанскимъ; Ђулу Киша поч. Фишкала Боршодске варм., Печкайскимъ, и напослѣдку Ант. Биттеру, поч. Бележника Хевешске варм., пуста печкайскимъ писаромъ наименовати.

Пешта. — Септ. 1-вогъ по рим. отворенъ е гвозд. путъ одъ Пеште до Солнока. Сва су се обстоятелства сложила била, до ово торжество сяйнимъ учине; свѣталъ кругъ позвани гостію, одъ дружства штедре и богато учинѣне уредбе, чиста и ведра погода красногъ дана, а на послѣдку, што е свему круну метнуло, било е, што се истомъ приликомъ и Нѣг. ц. кр. Височ. Ерцхерцогъ Стефанъ, праћенъ любовію и почитаніемъ цѣлогъ народа, на путъ по Унгаріи кренуо. 16—20 паровозни кола са великомъ гомиломъ позвани гостію, заедно са чиновницима гвозд. пута преко 800 носила су. Гости су или лично или преко свои заступника савокуплѣни, сви први државни великодостойници краль. Мѣстозаступни Совѣтъ, кр. Унг. придвор. комора, вис. Седмолична и кралѣв. табла, кр. Мѣновни Судови високо свештенство, унгарски командираюћи генералъ баронъ Ледереръ, цѣо Генералитетъ, велико число великаша, Врховни Жупана, Администратора вармеђски, и проча висока Надлежателства. Одъ знаменити странни украшавали су торжество своимъ присутствіемъ Нѣг. св. државногъ канцлера синъ князъ Рихардъ Меттернихъ у пратньи Лорда Бенвиля, баронъ Ротшилдъ, придворни Совѣтникъ Шмитъ, управитель државни гвозд. путова. У осамъ сати у ютру приспѣ Нѣг. ц. кр. Височ. Ерцхерцогъ Стефанъ, са ньовомъ свитомъ, и буду одъ графа Фр. Зичи, као управителя у име дружства средоточногъ унгар. гвозденогъ пута поздравлѣни говоромъ, у комъ е Г. Графъ чувство радости и благодарности спрама Нѣг. ц. кр. Височ. изразіо, за велику нѣгову милость, што е ово торжество своимъ присутствіемъ украсити изволіо, препоручуюћи ово предпріятіе Нѣг. Високомъ покровителству. Нѣг. ц. кр. Височ. изразило е свою радость, што овомъ у Исторіи развитка Унгаріе епоху чинеѣемъ догађаю присутствуе, и увѣравао е дружство о своимъ покровителству и найвеѣемъ участію у величественомъ овомъ и благослова пуномъ предпріятію. Около полакъ деветъ сати крене се цѣло дружство и приспѣ у полакъ дванайсть сати у Солнокъ (дакле за три сата 13. миля прешавши) Овдѣ су за Нѣг. ц. кр. Височ. две собе приправне биле, у коима е депутаціе Хевешке вармеђе, вароши Кереша, и Кечкемета приміо. Цѣло е проче зданіе са свакимъ великолѣпіемъ украшено било, и за 600 гостію богати асталъ приправлѣнъ. Около едногъ сата по полдне устане Нѣг. ц. кр. Височ., и одпутуе са депутаціомъ Хевешке вармеђе, окружно свое путешествіе продужаваюћи у Ясберинъ, куда су га благослови свію присутствуюћи одпратили. При повратку се дружство на више мѣста задржало, слушаюћи свирке и гледаюћи игре польскогъ народа.

Пешта. — Евангелици су држали 15-тогъ Августа подъ предсѣдателствомъ графа Зай свой конвентъ, комъ су сва четиръ суперинтендента присутствовала. Врховни Иншпекторъ есте заиста мужъ садашнѣгъ вѣка, дрзновенъ и готовъ тешко придобивене вѣроизповѣдателне свободе бранити, тако, да се о добромъ успѣху не би сумняти могло, кадъ би онъ више повѣренія у совѣтъ старіи свештеника имао, о коима е писано: apud senes consilium. Суперинтендентъ съ оне стране Дунава овомъ се приликомъ конвенту са краткимъ словомъ представіо. Горня суперинтенденція е, као обично, врло многочислено, проче су пакъ врло слабо представлѣне биле, одъ мирски лица врло е мало било. При оваковомъ установлѣнію евангелическе цркве у Унгаріи, може се лако до неспоразумѣнія доћи, но ово неспоразумѣніе нетреба нигда у раздоръ да пређе. Пређе су мислили и говорили оци ове цркве просто и мало, они нису у звукъ свога гласа залюблѣни били, гледали више на дѣла, цѣль многогъ говора, што се пакъ говорило, имало е свой коренъ у чувству и означавало е цѣо животъ. Садъ се говори овамо и онамо, безъ да се прааво што мисли и осећа.

Арадъ. — Као по свима знатнимъ мѣстима Унгаріе, тако е и овдѣ праздникъ св. Стефана, као земальскогъ Патрона, торжественимъ начиномъ прославлѣнъ, будући су несамо сви високи чиновници, него и сви овдѣ налазећи се хонораціори торжественомъ Богослуженію у парохіялной цркви благоговѣнимъ начиномъ присутствовали, коіомъ е приликомъ ново униформирани унг. граждански коръ подъ предводителствомъ ньовогъ Маіора Гдна Петра отъ Чарновићъ парадирао. Поредъ найлѣпшегъ времена било се на ово торжество неброено людство изъ близу и изъ далека скупило. — За дочекъ Нѣг. ц. к. Височества Ерцхерцога Стефана, кои свой данъ рођеня овдѣ прославити намѣрава, веѣъ се велика приуготовлѣнія чине.

Изъ Бачке. — „Говорите свештеници! вели еданъ Г. Дописатель изъ Будима у 47. Числу Нар. наши Новина, ми и неможемо подробно знати ваше станѣ.“ Говорило се Господине! и говори се мало не у коме числу, да би свештеническо станѣ поболшати требало, али по несрећи тако несогласно, да човѣкъ, нарочито кои станѣ ово изъ ближе непознае, незна шта о томъ да суди; едни ядикую до зла бога, и станѣ свештеническо найбѣдніимъ наричу, а други опетъ као онай фрушкогорски свештеникъ доодке свештеническе на више хиляда рачуни. Ништа манѣ безпрекословно е то, да болѣ снабдѣніе и уређенѣ свештенства главни ће бити предмѣтъ будућегъ народногъ нашегъ Собора; еръ публично званіе, какво е свештеническо безъ одређене свое сигурне плате, на ми-

лости само народной, тако рѣчи просяченю оставлѣно, пакъ іоштъ у садашня времена безъ свакогъ противорѣчія несамо худо, него горе одъ свію свештеника осталы христіянски народа, да и сами чивутски рабинера, єръ и ови своє сигурно снабдѣніє и квартиръ имаю, бити мора, не толико за то, што доодакъ нѣговъ у рачунъ, али празанъ узетъ, одвѣтъ є мали, ако єсте одъ свію други нація свештеника много маньи, него нарочито зато, што му се тай по све неуредно издає; н. пр. кадъ тко умре, свештеникъ га саранити мора, а парохіянъ нѣговъ то знаюћи, о плаћаню неће ни да зна, све друго за даћу потребно, одъ чега се отргнути неда, набавити труди се, свештеника као навлашъ запита: шта є ваше? пакъ кадъ чує, много є, вели, и мало се почеша по глави, пакъ онда текъ: я немамъ новаца, него ћу васъ кадгодь што послужити, или кудъ одвести. Ако свештеникъ на то приложи искати, онъ срдито люпи съ врати, пакъ изъ куйне виче: Морашъ чекати до єсени, а свештеникъ ти онда умукне, ако ніє радъ, да веће зло одъ доброгъ парохіяна нѣговогъ буде, или да ће онъ самъ саранити, одговоръ добіє. Шта ће одъ овакогъ дужника на єсень добити, зна то сирома свештеникъ, єръ га чека крчмаръ, чивутинъ, коларъ, ковачъ, и други іоштъ са стране дужници, дакле мора бити задоволянъ, да га што послужи, и то онда, кадъ є башъ безпосленъ, или кудъ одвезе, али по двогубу цѣну, нећешъ Попо платити готове новце вели. Како дакле живи свештеникъ, кадъ то тако, нарочито по сели, по већой части бива? запитаће тко: ако нема очевине, а онъ лѣпо мора и самъ одъ швабе на землю, или одъ Господара Исаака или Мойсила, те на велики интерессъ новаца на нову раану узаймити. Ако при томъ сина школує, тай терете своє безъ суза изказати неможе. Ако се власти потужи свештеникъ, да му се дугъ скупи, зло и наопако; Попъ насъ разсели! вичу. Съ биромъ, ако га гди по приватномъ контракту има, исто тако иде, ако є родна година, онда оно мало контракта тобожъ важи, и изда се полакъ очиняка, и то онда, кадъ свештеникъ многима петъ пута на прагъ дође, и одъ старѣшине, кои му садъ измакнути ніє могао, нѣколико прекора добіє, што є наваліо, те нечека докле онъ посѣє. Лоша ли є година, ха! ето свештенику големе неволѣ; недамо бира! недамо! вичу сви у гласъ, контрактъ смо ми само на 3 године правили, пакъ су те изишле, покварићемо га. Єдна века отъ пара, вичу сви много є, много! манѣ оћемо!!! Можели дакле што горе бити него поредъ велике трудбе и незнати извѣстно, шта є нѣгова награда, и зашто пре беле зоре, често отъ полноћи труди се, и чврстимъ ужемъ строгогъ званія привезанъ бити? Ревность о! каква ревность у бореню може и мислити се? Макаръ мало, али уредно, и сигурно да се уреди. Соразмѣрна, на классе, по станю парохіє, плата у готовомъ изъ обште кассе, у име штоле да се опредѣли, биръ у натури, опетъ соразмѣранъ поглавари нека скупе, и свештенику подпуно издаду, квартиръ да му се уреди, и сессія се обдѣлява, онда свештеникъ приговора съ парохіяни имати неће, него ће дужности своє свесрдо и ревностно испуняти, отъ ньи любовъ и почитаніє уживати моћи. И ни єдна страна причине имати неће тужити се. А парохіянъ у обшту кассу плаћаюћи са обштимъ теретомъ непримѣтна ће му бити плата свештенику, и свима по станю разложена. — Мудріє ће главе и болѣ што измислити знати, я само као упитанъ отъ гореспоменутогъ Госп. дописивателя бѣдности садашнѣгъ свештеническогъ станя изложіо самъ, у чемъ ће ми стотина тужећи гласова слѣдовати. Тако є.

Єданъ Свештеникъ.

Сексардъ, 26-тогъ Августа. — Тек. мѣс. 13 тогъ доцне у вече више польски посленика примѣтило є у Боньхадскомъ окружію црнъ єданъ облакъ. Необичнимъ овимъ появлѣніємъ обштество уплаши се, а кадъ други данъ свой кукурузъ неброєнимъ скакавцима покривенъ и свега лишћа лишенъ нађе. Сва средства плашеня буду употреблѣна, и скакавци се заиста подигну; но ово є одъ слабе хасне било, будући су се они само одъ єдногъ мѣста на друго премештали. Зато се одъ плашеня скакаваца, као излишногъ средства престане, и ньи колико є могуће више убіяти потруде се. Тако дакле за 6. сати преко 92 мер. поубіяни и у єдной рупи спалѣни буду.

Крашавска вармеђа. — На послѣдньой главной скупштини ове вармеђе опетъ є прелазакъ са єдногъ вѣроизповѣданія на друго много разговора проузроковао, о коимъ се само толико рѣчи може; дай Боже! да єдаредъ предметомъ наши совѣтованя бити престане.

ХОРВАТСКА и СЛАВОНІЯ.

Загребъ. — Августа 21 вогъ започета є главна скупштина ове вармеђе, у комъ засѣданію осимъ совѣтованя о дочеку Ерцхерцога Стефана и наименованія одбора за овай ништа знатно свршено ніє. — У засѣданію 23-ћегъ Авг. држаномъ предузето буде прошеніє породице грофа Ердедіє, коимъ се Станови умоляваю, да оно опредѣлепіє правителства, коимъ се ова породица дѣйствителногъ оправляня достойнства врховногъ Жупана ове вармеђе лишава, за тегобу приме, и као такову државномъ Собору поднесу. Послѣ овога говорено є о упутствіяма за посланике на земальски Соборъ, кои є предметъ сбогъ неизвѣстности рока Собора отложенъ. —

(Да се укину кралѣвине Далмація, Хорватска и Славонія!)

Дакле є већъ єдаредъ и за насъ осваную Видовъ данъ, да се види, тко є вѣра и невѣра! Окови, кои су се досада у потаи за отечество наше приправляли, садъ су изнешени на видило, да се у нѣму стегне и баци у вѣчни мракъ заборава, да нѣму неостане ни трага ни гласа. Кажу мудреци, да є любавь отечества уцеплѣна истой безумной звѣри, да се ластавица сваке године у своє рођено мѣсто повраћа, да славуй найволіє на липи жуборити, гди є први путъ пропѣвао. — Па кудъ и камо дублѣ усађено є исто чувство човѣку, обдареномъ умомъ и срцемъ. Кодъ истога дивляка видимо, да краси и кити мѣсто, гди є одрастао, а кудъ и камо више настоє народи изображени узвисити и узвеличати своє отечество! Готово немогуће чини се, да има люди, кои би себи за цѣль свога дѣлованя одабрали — утаманѣнѣ отечества! Па што смо ядни доживили! Такви люди има и кодъ насъ! Дуго смо о томъ сумняли, єръ су се Хорвати любавлю отечества одъ вѣкова отликовали, и зато є Хорвату тежко и помислити, да има земляка, кои би своіой майци отечеству о пропасти радіо. Одатле су се породила мнѣнія, да є досадашньимъ разпрамъ узрокъ само неспоразумѣніє, особности, приватне мрзнѣ и т. д. Многи наши люди изявише, да недвоє о томъ, да и противна странка добро за отечество мисли, да га люби и почитує.

Тко да се тому чуди? Противна страна увѣкъ є носила любавь отечества на єзику. Нема тому две године, кадъ су человоће ове стране у „Agramer Zeitung-у“ очитали, да су приправни послѣдню каплю крви за хорватско име, отечество и народность проливати. А колико пута поновили су ове рѣчи у пріятельски разговори, у явнимъ скупштинама, па државни собори? Колико пута присвоявали су себи име „праве хорватске странке“ озбильно и съ привиднимъ узхићенѣмъ! — Тко би мисліо био, да є све ово ташта обмана, химбена излика за обсѣну явнога мнѣнія? Па тако є, данъ 26. Авг. отворіо намъ є очи, тако да више неможемо двоити, съ кимъ посла имамо, на чему смо. Овай злоковни данъ учинѣна є у Загребачкой вармеђской дворани одлука, коя ће вѣчнимъ прикоромъ данъ овай у нашой исторіи покривати. — Докъ є све, што напредакъ люби, на Ціглану поврви-

ло, да гледа овдѣ до лане невиђени призоръ надораваня и утркиваня; докъ смо се онде надъ напредкомъ нашегъ отечества у обзиру господарскомъ веселили: у дворани вармеђской одзвонише послѣдньи часъ политичкомъ животу Хорватске и Славоніе. Боль намъ срце цѣпа, кадъ се сѣтимо призора, гди намъ се е вѣчало о политичкой смрти. А боль ову подвостручава та околность, што смртну ову одлуку за отечество наше нису изрекли немили туђинци, иностранни душмани, некрштени дивляци, него рођени синови. Єсто, Хорвати по крви и племену, люди, коє є хорватска майка родила, и хорватскимъ млѣкомъ одоила; люди, кои су прве рѣчи хорватски говорили, кои су овдѣ одрастли, своє дѣтинство и младость весело провели, кои су себи све своє радости хорватскимъ зноємъ набавили, исти ови люди изрекли су смрть и прикоръ за хорватску землю, изрекли су желю, да се хорватско име утамани, да се Хорватска избрише изъ броя кралѣвина, да іой се докине славна історія. Куку намъ и леле, шта смо ядни доживили! — Одъ велике славе стари Хорвата, одъ узможности и власти наши прадѣдова єдва намъ є преостало оно мало муниципални праава и голи насловъ кралѣвине, єдва смо спасли име нашемъ отечеству: па име намъ се ово по свѣту слави, и нову намъ улива снагу, кадъ се сѣћамо, да смо синови стари Хорвата, безсмртны юнака. Но яо нама, исто ово име хорватско, исти овай свети єдини аманетъ наше будућности желе рођени Хорвати угасити, уништити, утаманити! — Кому да суза некане низъ бѣло лице?

Много се є досада говорило о помиреню ови странака, о сложеню свію Хорвата за єдну цѣль — славу отечества. Таште санке! О помиреню поредъ садашньи околности неможе бити говора, између обе ове странке разязіо се є поносъ, преко коега нема моста. Или заръ може бити пріятельства између люди, кои даню и ноћу о слави отечества мисле — и између люди, кои му и исто име затрти желе? — Єли могуће пріятельство између сина, кои своіой майци неувели вѣнацъ плете, и између онога, кои ю живу закопати желе? — Ево до чега є противна странка дотерала!

Читательи ће опростити, да имъ тако напречацъ наша чувства изражавамо, пріє него би ій о самомъ догађаю потанко извѣстили; опростити ће нашему срцу, коє є прекипило тугомъ и гнѣвомъ ради толике грдне грѣхоте! — Прво засѣданіє Загреб. велике скупштине било є одма разпуштено, єръ є био саямъ. Прошастогъ четвртка било є утркиванѣ и надораванѣ, и зато є тамо старо и младо обоега пола поврвило, да како, само одъ народне странке, єръ да противна странка за такве племените призоре нема чути, показала є башъ тимъ, што тамо ніє дошла. Дакле овай данъ є било засѣданіє вел. скупштине: а єдва да є тко одъ народне странке тамо дошао, неслутећи, да ће се башъ овай данъ нѣшто важнога предузети у отсутствію толике стране сталиша, гди є башъ три дана пріє одлучено, да се има претресанѣ операта одбора израдившегъ упутствіє за соборске посланике одгодити, докъ недођу и они племићи, кои сада тобожъ кукурузъ окопаваю. — Данасъ є било другчіє, те се є прочитао исти операт, одъ коега друга точка гласи: да се на обштемъ собору укину кралѣвине Далматинска, Хорватска и Славонска, те да се сасвимъ као „partes integrantes" съ Унгарскомъ сѣдине! Тимъ би се дакле и исто име хорватско и славонско укинуло, и ми постали само вармеђе, као што є Заладска или Шомоћска. — Али є брзо изтекла крвь, о коіой су ова Господа одпріє бунцали, да ће ю до послѣднѣ каплѣ за хорватско име проливати, или се є вальда претворила у онай мрзли сокъ, когъ у гамади (insecta) има. Дакле неваля више наша пословица „крвь ніє вода", т. є. браћа се могу завадити, али ће се опетъ помирити. — Хоће ли се ова Господа іоште срдити и прћити, ако ихъ прозовемо странкомъ противнародномъ, противхорватскомъ? — Нису іоштъ две године минуле, кадъ су се тобожъ за хорватско име борили, а већъ га сада затиру: чему се дакле можемо одъ ньи надати за дойдуће две године? — Онда ће вальда и исте Хорвате затрти хтѣти.

Као први коракъ къ овой цѣли би предложено и, премда очевидно противзаконито, као одлука изречено, да се има Заладска вармеђа позвати, да би она Загребачку жупанію на унгарскомъ собору репрезентирала или заступала, ако превишнѣ мѣсто истой Загребачкой вармеђи не би дозволило послати поособна два посланика на унгарски соборъ.

Читательи ће вальда желити сазнати и друге точке истога операта. Сватко ће се и самъ досетити, шта може изъ такогъ мутногъ врела извирати. Докъ намъ до руку дође савъ операт, приобштити ћемо само нѣкоя постулата и граваміна, коя показую колосалну мудрость и доследность оне Господе, што су га саставила. — Кралѣвине Далмаціа, Хорватска и Славонія имаю се съ Унгарскомъ сасвимъ сѣдинити — и банска часть има се допунити, єръ у Епіскопа Х. нема нитко повѣреня. Државни соборъ сдружены кралѣвина има се укинути — а прааво одвѣта на истомъ (укинутомъ) собору има се племићемъ повратити. — Далѣ вели се ондѣ, да се Протестанти уведу; да се свештенству иманя одузму; да Загребачка вармеђа неће послати посланике на далм.-хорв. славонски соборъ, него на унгарски; да се за сада (т. є. вальда дотле, докъ опетъ две године мину) латински єзикъ задржи и т. д., што ћемо све у будуће обширніє описати.

Да се свему тому поступаню круна постави, говоріо є ючеръ у Загребачкой вармеђской дворани Г. І., бивши туропольски жупанъ, мађарски. Тко да неповикне овдѣ съ Цицерономъ: „O tempora! o mores! senatus haec intelligit, consul videt, etc.

Немислимо, да ће ово противнаравно поступанѣ нашу народность и муниципалность утаманити: млади мѣсецъ одвећъ високо стои, него да би му оно и мало нашкодити могло. — Но желимо, да Богъ да, да би се већъ єданпутъ наша народна странка у Загребачкой вармеђи изъ дуготраећегъ мртвила пренула, по примѣру сусѣдны вармеђа се сложила, и ступивши крѣпко на полѣ дѣятелности славному Загребу наружени образъ опетъ освѣтлала. Као што се гласи, већъ се сада чине потребни кораци. —к. (Далм. Хорв. Слав. Нов.)

СЕРБІЯ.

Страноземна трговина Сербіє. — Сербія є год. 1845-те у Аустриску монархію извезла за 25.600.216 піястра, увезла є пакъ за 26,260.910 піястра, у Влашку є изнела за 176.115 піястра, унела є пакъ за 189.768 пріястра. У проче турске провинціє извезла є за 5,146.290 піястра, у везла є пакъ за 16,918.091 піястра. По овомъ дакле Сербія є год. 1845-те извезла за 30,922.621 піястра, увезла є пакъ за 43,370.769 піястра, кадъ ове податке са пређашньимъ сравнимо, видићемо, да се увозъ изъ Аустриске монархіє и прочи турски провинція знаменито умножіо, напротивъ пакъ изъ Валахіє се умаліо; коє умноженіє иманя и потребу рукотворни производа осведочава, као и то обстоятелство, да се новци више у землю незакопаваю, каошто є то пре нѣколико година бивало. Што се промѣне у смотренію трговине са Валахіомъ тиче, томе є причина продая соли, будући се садъ много сициліянске соли уноси.

ВАЛАХІЯ. — Букурештъ, 13-вогъ Августа. — Прекюче около полдне су силни скакавци у милѣ дугачкой гомили одъ юга къ сѣверу у нашу варошъ долетили, и уморени пали су на кровове, дрва и развалине погорели кућа, но звонама, пуцанѣмъ и виканѣмъ буду по-

плашени и лѣтили су около вароши, умножаваюћи се непрестанно, као да су са свію страна нове гомиле долетале. Готово три сата траяло є ньіово долетиванѣ и одлетиванѣ, докъ се на послѣдку на две гомиле неподѣле, и єдна югу, а друга сѣверу неодлети. Штету велику починити нису могли, будући є рана сасвимъ веѣъ увезена, а и кукурузъ є веѣъ готово сазрео, и немогу му сбогъ тврдоће наудити. — Болесть марве у Краіови тако се умножила, да се князъ побуђенимъ нашао санитетскогъ Иншпектора тамо послати. — Изъ Валахіє є год. 1847-дме извезено разне струке производа за 36,708.858 пріястра, а увезено є за 14,237.550 дакле претиче 22,471.380 піястра. — Нечувено напрезанѣ послѣднѣ зиме веѣъ починѣ своє плодове доносити. Трговачка кућа Педемонте у Галацу и у Генуи пала є са 800.000 фор. коя ће сумма, кадъ се сви рачуни заключе, на єданъ милліонъ скочити. Три Галацске и єдна Бечка кућа здраво су изгубиле.

АЛБАНІЯ. — Буна се сваки данъ умножава, и число бунтовника рачуни се на 6000. Ньима управля у горньой Албаніи Зайнелъ-Бегъ, и дольной Чулева. Ове обе провинціє нестоє башъ у найболѣмъ споразумѣнію, у садашнѣ време пакъ види се, да су се соєдиниле, и оне єдна другу подпомажу са ратномъ потребомъ и раномъ. Битке іоштъ ніє било, ербо се турске войводе на садашнѣ ньіово войнство, коє се по веѣой части изъ Албанеза состои, довольно ослонити немогу, и за то долазакъ други войника очекую, а друго са нападеніемъ на сувомъ почеће скупа и блокада на мору. Пре осамъ дана є Порта представницима велики сила на знанѣ дала, да Албанезско приморіє блокирати намѣрава. Блокада ће започети са єднимъ мѣсецомъ послѣ учинѣногъ овогъ обявленія, т. є. одъ послѣ 2-рогъ Февруарія, и простираће се по цѣломъ приморію одъ Превезе до Дурацо.

ТРГОВИНА и РАДИНОСТЬ

Пешта, 3-ћегъ Септ. — Послови су садъ окончаногъ вашара у обште врло добри били, само се оскудѣванѣ новца осећало, при свемъ томъ є данъ плаћаня мирно прошао. — Рукотворни производи свакогъ рода добро су пролазили. — Вуна врло одабрана, о коіой се мислило, да ће у цѣни скочити, остала є сбогъ тога, што є много такове на вашаръ донешено било, на истой цѣни; двострижна зимска вуна пала є са 2—3 фор. на центи; Банатска кудрава пала є у цѣни, исто тако Банатска цигара. Шишарке старе биле су са єдномъ форинтомъ єфтиніє. Поташа є добро пролазила. — Олай одъ репице пао є у цѣни. — Сирова кожа слабо є пролазила, као и прошле седмице. — Рана є све непрестанно євтинія.

ОБЯВЛЕНІЄ ЗА ПОДПИСИВАНѢ АКЦІЯ.

Будући се конституираюћа главна скупштина првогъ Унгарскогъ Дунавскогъ паробродногъ дружства што скоріє сазвати има, зато се одъ стране привременногъ одбора съ овимъ обзнанює, да су на исканѣ и одлакшанѣ оне Господе, коя у овомъ отечественномъ и времену сходномъ предпріятію участвовати желе, кодъ слѣдуюће Господе:

Учредничества С. Н. Новина
Стефана отъ Надоши, у Вацкомъ сокаку,
Мачо и Манно, „ „ „
Димитрія Думче, у Леополдовомъ сокаку,
Георгія Ђармати, кодъ кечкеметске капіє,

табаци за подписиванѣ положени, да би се таковимъ веѣимъ разпространенѣмъ почит. публикуму подписиванѣ одлакшало.

У Пешти, 3-ћегъ Августа 1847. привременни одборъ

ТРГОВИНА БЕЧКИ КЛАВИРА

у Пешти, Вацкой улици, Валкампфовой кући, кодъ златне кугле поредъ гостилника „крал. Палатина.“

Долуписанъ, кои досадъ прву трговину Бечки-Клавира на овдашньой піяци има, усуђує се учтиво обявити, да є онъ веѣъ одъ више времена съ найзнаменитіимъ бечкимъ клавира справительима, одъ кои многи су при иставки рукотворни производа са златномъ и сребрномъ колайномъ обдарени, и устмено и писмено уговоріо, да ће ду они само добре и отличне рукотворе нѣму издавати; зато за све оне клавире, кои се кодъ нѣга купили буду, не само устмено, веѣъ и писмено добаръ стои, и у станю є по найманьой цѣни продавати, починяюћи одъ 180 фор. до 450 фор. среб. Може се овдѣ такоћеръ тако названи инштрументъ Machagoniflügel изъ саливеногъ гвожђа начинѣнъ са Perlmutter-Клавіатуромъ и корнячкомъ коромъ обложенъ, тако исто и изсвирани клавири различномъ цѣномъ купити, и стари съ новима промѣнити.

Венделинъ Петаръ.

ІОАННЪ БУЧАНЬИ

грађанс. женски кроячъ у Пешти, има честь високопочитаемомъ женскомъ полу за досадашнѣ поклонѣно му повѣренѣ у зготовлѣню различити женски хальина покорнѣйше благодарити и обявити, да се онъ за веѣу угодность у друго обиталиште у Вацкой улици, мочоньовой кући, кодъ 3 граціє первомъ кату преселіо, и препоручує себе са свима струкама готови женски хальина одъ овдашньи и одъ иностранни матерія, мантила и зимни штофова по найновіой Паризской и Бечкой моди. Напослѣдку препоручує се, да се кодъ нѣга свака наручбина за весма кратко време изпословати може.

Общество православне цркве града Темишвара желећи при установлѣномъ своємъ хармоническомъ пѣнію на упразнѣна мѣста петъ пѣваца съ годишньомъ платомъ за свакогъ одъ 60 фор. ср. поставити, позива оне младиће, кои волю и способность къ пѣнію имаю, и у вишимъ Темишварскимъ школама идућегъ теченія школскогъ науке можда слушати намѣраваю, да би своє прошеніє гореназначеномъ обштеству до $^{11}/_{23}$ Септемврія о. г поднели, и лично онда предстали. Изъ засѣданія обштественогъ $^{9}/_{21}$-огъ Юлія 1847. у Темишвару држаногъ.

Н. Груичъ, обштест. Актуаръ.

Цѣна ране у грошићи у шайну.

	Пешта. 31. Авг. пешт. мер.		Веспримъ. 27. Авг. пож. мер		Мисколцъ. 25. Авг. пож мер		Мошонъ. 12. Авг. пож. мер		Ђуръ. 28. Авг. пож мер.	
Жито .	330	380	170	225	155	160	370	385	200	230
Наполица .	260	280	145	165	145	155	160	190	160	172
Ражь . .	200	220	125	135	135	140	140	185	134	140
Єчамъ . .	125	138	80	87	100	105	80	103	94	96
Зобь . .	106	115	47	53	30	—	90	104	60	61
Кукурузъ .	210	—	180	190	105	120	165	190	160	170

Течай новаца у Бечу 30-огъ Авг.

Државне облигаціє	са 5 на сто	106
— —	„ 4 „ „	96
— —	„ 3 „ „	68
Заямъ одъ г. 1834. са изиграв. одъ 500 ф.		$772^{1}/_{2}$
— 1839. — 250 ф.		$300^{1}/_{4}$
Банкъ - акціє		1592
Дунавскогъ Паробродства . . .		625
Унгарскогъ Средоточногъ гвозд пута .		$99^{3}/_{16}$
Пештанскогъ сталногъ моста . .		—
Естерхазини Лозови		$61^{1}/_{2}$
Царски дукати		4 ф. 41 кр.

Станѣ Дунава.

у Пешти

4. Септ. п. р 8′ 9′ 0″ н 0.

Лутрія.

Будимъ, 21. Авг.	Бечъ, 25. Авг.
16 34. 55. 59. 5.	30. 8. 59. 61. 77.

Учредникъ и Издаватель Ѳеодоръ Павловичъ. — У Пешти М. Дороѳеє улици Nro. 20.

У ПЕШТИ, писмени І. Баймела.